

3. Гришин И. Север-Юг: прогноз социально-экономической и политической динамики / И. Гришин // *Мировая экономика и международные отношения*. – 2011. – № 3. – С. 74-75

4. Гаджиев К. Мировой экономической кризис в зеркале социокультурных и политико-культурных трансформаций / Камалудин Серажудинович Гаджиев // *Мировая экономика и международные отношения*. – 2010. – № 8. – С. 19-31.

Тетяна КУРАНТ

Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ГЛОБАЛЬНИХ ЛОГІСТИЧНИХ МЕРЕЖ

В останні роки у світі спостерігається стрімкий організаційний розвиток логістичних компаній та їх об'єднань. За рахунок логістизації світової економіки створено ланцюги поставок і логістичні мережі з наявними новими інноваційними елементами. Постійно зростає кількість та конфігурація різних типів таких утворень. Незважаючи на це, у вітчизняній літературі питанням теоретичного обґрунтування змісту та системної класифікації таких структур приділено недостатньо уваги [1, с.7]. Проте, як у зарубіжній, так і у вітчизняній літературі, багато уваги приділяється визначенню поняття «логістичного утворення» та його рівнів.

Словосполучення «логістичне утворення» у вітчизняній економічній літературі вперше з'явилося в навчальному посібнику А.Г.Кальченко [2,с.21]. Хоча в посібнику науковець не дає визначення поняттю «логістичне утворення», проте зазначає їх різноманітність та особливості [1, с.8].

Натомість Т.В. Кальченко визначає глобальні логістичні утворення – як інтеграції та інтеграційні угруповання глобальної економічної системи, що функціонують на логістичних засадах [3, с. 31-37].

Ключовим елементом будь-якого логістичного утворення, на будь-якому ієрархічному рівні є логістичний ланцюг (ланцюг поставок). Як зазначає Є.В.Крикавський, в окремих джерелах дослідники вводять синонім до ланцюга поставок – ланцюг пропозиції, щоб відобразити той факт, що ланцюг повинен бути керованим споживачем, а не постачальниками. Тим самим слово «ланцюг» необхідно замінити визначенням «мережа». Тоді логістична мережа визначається як група незалежних фірм, які конкурують між собою або кооперуються з метою підвищення ефективності переміщення товарів та супроводжуючої інформації, згідно з очікуваннями споживачів [4, ст. 193].

В науковій літературі та на практиці більш поширеним є поняття логістичної системи. Натомість поняття логістичної мережі вживалось не досить часто. Проте з розвитком економіки, посиленням інформатизації та припиненням панівної ери виробника над споживачем, у сторону збільшення впливу споживача на виробництво, спровокувало більш посилений розвиток логістичних мереж вже у глобальному масштабі.

В залежності від учасників мережі і зв'язків між ними розрізняють три основні типи логістичних мереж: логістична мережа з прямими зв'язками, ешелована логістична мережа та гнучка логістична мережа [5, с.52]. Цілі ж управління мережею залежать від виду бізнесу та типу логістичної мережі в якій працює компанія. За терміном дії та функціональністю логістичні мережі поділяються на: тимчасові, постійні, гнучкі та комбіновані [6, с.29].

Аналіз існуючих теорій формування логістичних утворень дозволив виявити, що на сучасному етапі історичного розвитку досягнутий високий рівень інтеграції у світовому господарстві, що спричинило виділення глобальних логістичних мереж як центральних ланок у трансформації логістичних потоків.

Розвиток світової економіки та глобалізація зумовили необхідність дослідження різних типів логістичних мереж, котрі відрізняються в залежності від учасників мережі та зв'язків між ними.

Проте варто відмітити, що з погляду багатьох наукових шкіл, логістична система характеризується складною організаційною структурованістю та внутрішніми взаємозв'язками, які піддаються впливу зовнішніх факторів.

Глобальна логістика підпорядковується тим самим законам, що і внутрішньонаціональна, але світовий ринок висуває перед логістикою особливі завдання. По-перше, функціональний цикл глобальної логістики триваліший. По-друге, самі логістичні операції на світовому ринку складніші. По-третє, на глобальному рівні підвищуються вимоги до інформаційних систем, оскільки зростає потреба у протяжності каналів зв'язку, використанні різних мов і підтримці гнучкості логістичних процесів. І, по-четверте, на світовому ринку не обійтися без глобальних виробничих, логістичних і маркетингових союзів, створення і розвиток яких теж є непростим завданням [7, с. 5-16].

Література

1. Алькема В.Г. Логістичні утворення як суб'єкти розвитку економічної безпеки / Вісник донецького національного університету, сер. в: економіка і право, вип.2, т.1, 2010, с.7-17.
2. Кальченко А.Г. Логістика: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 284с.
3. Кальченко Т.В. Статутність міжнародних організацій у регіонально фрагментованій структурі світової системи // Зовнішня торгівля: право та економіка №1 (42) 2009 с. 31-37.
4. Крикавський Є.В. Логістичні системи : Навч. Посібник / Є.В. Крикавський, Н.В. Чернописька. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 264 с.
5. Дудар Т.Г. Основи логістики. Навч. посіб. / Т.Г. Дудар, Р.В. Волошин. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 176 с.
6. Timm Gudehus, Herbert Kotzab *Comprehensive Logistics*, Springer, 2nd edition, 2012. - 912 p.
7. Смірнов, І. Г. Портрет глобальної логістичної компанії GEODIS (ФРАНЦІЯ) [Текст] / І. Г. Смірнов // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2006. – № 2(25). – С. 5-16.

Ольга КУХТИН

Тернопільський національний економічний університет

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ РІЗНИХ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ПОРТФЕЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Початок третього тисячоліття характеризується активізацією міжнародних портфельних інвестицій, що пов'язано з диверсифікацією та лібералізацією світового фінансового ринку, вдосконаленням його інституційної та інформаційної інфраструктур.

Більш, ніж 90% міжнародних портфельних інвестицій здійснюються між промислово розвинутими країнами [1]. Тобто, основною причиною активізації міжнародних портфельних інвестицій є активний міжнародний рух капіталу. На думку багатьох науковців, на даний час найперспективнішими для інвестування країнами є США, Канада, Бразилія, Китай, Німеччина, Польща, Австралія. Проаналізувавши інвестиційний клімат даних країн, можна виділити ряд позитивів та негативів для можливостей здійснення іноземних портфельних інвестицій у дані країни.

Обсяг іноземних інвестицій у США постійно зростає, що свідчить про те, що, незважаючи на глобальну нестабільність у світі, інвестори все-таки схильні найбільше довіряти США. Обмежень для портфельних інвесторів у країні практично немає, на ринку країни пропонується різноманітний вибір привабливих біржових інструментів, цікавих для іноземних інвесторів.

Висококапіталізована, надійна банківська система Канади і її розвинений фінансовий ринок, низький рівень корупції та високий рівень захисту прав власності роблять Канаду дуже привабливою для портфельних інвесторів. В країні відсутні обмеження на іноземні інвестиції, рівні права для усіх категорій інвесторів. Акції більшості канадських компаній торгуються як на національних, так і на міжнародних майданчиках. В Канаді діють 3 фондові біржі – в Торонто, Монреалі та Ванкувері. Фондова біржа Торонто є однією з найбільших світових бірж, яка першою в світі запустила систему електронної торгівлі.